

บทสรุปผู้บริหารรายงานการวิจัย

เรื่อง

สถิติ เสรีภาพ และความเสมอภาคของคนพิการทางการศึกษาตามบทบัญญัติ
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

โดย

ศาสตราจารย์ วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์
รองศาสตราจารย์ ดร.จุไร ทัพวงษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรวิรัตน์ ประจวบปัจฉิม

ได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

พฤษภาคม 2552

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

บทสรุปผู้บริหารรายงานการวิจัย

เรื่อง

สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของคนพิการทางการศึกษาตามบทบัญญัติ
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

โดย

ศาสตราจารย์ วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์
รองศาสตราจารย์ ดร.จู่ไร ทัพวงษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรวิรัตน์ ประจวบจั่น

ได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

พฤษภาคม 2552

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สารบัญ

	หน้า
ความเป็นมาและสภาพปัญหา	1
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตการศึกษา	2
วิธีการวิจัย	2
ผลการวิจัย	3
ข้อเสนอแนะ	8
ภาคผนวก	12

บทสรุปผู้บริหารรายงานการวิจัย

เรื่อง

สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของคนพิการทางการศึกษาตามบทบัญญัติ

ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

1. ความเป็นมาและสภาพปัญหา

คนพิการจัดเป็นทรัพยากรบุคคลสำคัญกลุ่มหนึ่งของประเทศ ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2549 มีจำนวนคนพิการ จำนวน 1,130,917 คน อย่างไรก็ตามสถิติเกี่ยวกับจำนวนคนพิการในประเทศไทยจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน กล่าวคือ ข้อมูลขององค์การอนามัยโลก (WHO) คิดประมาณการสัดส่วนคนพิการร้อยละ 10 ของจำนวนประชากรโลก ในส่วนข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุข คิดประมาณการสัดส่วนคนพิการร้อยละ 8.1 ของจำนวนประชากรไทย และสำนักงานสถิติแห่งชาติได้คิดประมาณการสัดส่วนคนพิการร้อยละ 1.8 ของจำนวนประชากรไทย ส่วนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประมาณการจากจำนวนผู้มาจดทะเบียนคนพิการ มีคนพิการที่จดทะเบียนแล้ว 756,606 คน

การที่มีคนพิการมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐจึงต้องให้การดูแลและบริการอย่างทั่วถึงตามสิทธิขั้นพื้นฐานที่คนพิการพึงจะได้รับ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งได้บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน และบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น

ในด้านการศึกษาสำหรับผู้พิการนั้น ถึงแม้กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีหน้าที่หลักในการให้บริการทางการศึกษาแก่คนพิการแต่การบริการดังกล่าวก็ยังไม่ทั่วถึง จากสถิติข้อมูลของกระทรวงศึกษาธิการพบว่า จำนวนคนพิการวัยเรียนทั้งหมด มีจำนวนทั้งสิ้น 407,182 คน แต่มีจำนวนคนพิการวัยเรียนที่ได้รับบริการมีจำนวนเพียง 276,141 คน และจำนวน 13,105 คนของคนพิการวัยเรียนที่ไม่ได้รับบริการ คิดเป็น 32.18 % โดยคนพิการทางการได้ยินไม่ได้รับบริการมาก

ที่สุด (48.78%) ตามด้วย คนพิการประเภทออทิสติก (43.32%) คนพิการด้านร่างกาย (42.17%) คนพิการพิการซ้ำซ้อน (38.98%) คนพิการซึ่งบกพร่องทางการพูด (38.08%) คนพิการซึ่งมีปัญหา ด้านพฤติกรรม (33.16%) คนพิการด้านสติปัญญา (31.45%) คนพิการด้านการมองเห็น (31.08%) และคนพิการทางการเรียนรู้ (22.30%) ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่าจำนวนคนพิการที่ยังไม่ได้รับบริการทางการศึกษามีสัดส่วนที่สูงมาก และความทั่วถึง ความเสมอภาคก็จะแตกต่างกันไปในแต่ละประเภทของความพิการ ดังนั้นจึงมี คำถามคือว่าทำอย่างไรคนพิการจะได้รับสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคทางการศึกษา ตาม เจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

ตามที่กล่าวมาแล้วรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ตระหนัก ถึงความสำคัญเรื่องของสิทธิ เสรีภาพ โอกาสและความเสมอภาคของคนพิการทางการศึกษา ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาให้ครอบคลุมในทุกมิติเพื่อให้มีการนำบทบัญญัติของกฎหมาย ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว

2. วัตถุประสงค์

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

2.1 เพื่อศึกษาบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาของคนพิการ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และกฎหมาย อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

2.2 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบังคับใช้บทบัญญัติดังกล่าว

2.3 เพื่อจัดทำรายงานข้อเสนอแนะ แนวทาง และรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการศึกษาแก่คนพิการ

3. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้มีขอบเขตที่จะศึกษาเฉพาะในส่วนของสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค ของคนพิการทางการศึกษา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ทั้งในบริบทของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา

4. วิธีการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยในการศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบด้วย การสัมภาษณ์ เชิงเจาะลึก การสนทนากลุ่ม และการรวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะ

และแนวทางที่สามารถนำไปปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและเหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย และระบบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. ผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยตามโครงการดังกล่าวมีข้อค้นพบคือ ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายนั้น เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ที่บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคด้านการศึกษาของคนพิการ ไว้ในหลายมาตรา คือ มาตรา 30 มาตรา 49 มาตรา 52 มาตรา 53 มาตรา 54 มาตรา 79 มาตรา 80 มาตรา 283 และมาตรา 289 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องเช่น พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 5 พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 20 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2)พ.ศ. 2545 จะเห็นได้ว่าเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและกฎหมายดังกล่าวประสงค์ที่จะให้คนพิการทั้งหลายไม่ว่าเพศใด อายุเท่าใดและอยู่ที่ใดย่อมมีสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษา โดยถือว่าสิทธิ ดังกล่าวเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานทั้งเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องจัดการศึกษาให้แก่คนพิการตั้งแต่แรกเกิด หรือแรกพบความพิการเพื่อให้คนพิการสามารถมีคุณภาพที่ใกล้เคียงกับคนปกติ นอกจากนั้นการจัดการศึกษาดังกล่าวยังต้องจัดอย่างมีคุณภาพ และเหมาะสมกับคนพิการ แต่อย่างไรก็ตามแม้กฎหมายจะได้บัญญัติรับรองสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคด้านการศึกษาของคนพิการไว้อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามในสภาพความเป็นจริงแล้วการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาค ในด้านการศึกษาของคนพิการยังมีปัญหาในหลายประการที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องการบังคับให้เป็นไปสิทธิที่กฎหมายบัญญัติไว้ แม้กฎหมายจะได้เขียนบทลงโทษ สถานศึกษาที่ปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งผู้พิการสามารถร้องขอให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการพ.ศ. 2550 สั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการนั้นได้ นอกจากนั้นยังสามารถฟ้องร้องต่อศาลเรียกค่าเสียหาย ซึ่งศาลสามารถกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษให้แก่คนพิการได้ไม่เกินสี่เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริง แต่การฟ้องร้องต่อศาลก็ทำได้ไม่ถนัดนักทั้งไม่ใช่แนวทางในแก้ปัญหาที่ยั่งยืน

นอกจากนั้นเสรีภาพด้านการศึกษาของคนพิการแม้จะมีบัญญัติรับรองไว้ทั้งในรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดและกฎหมายอื่นในระดับพระราชบัญญัติ แต่ในทางปฏิบัติที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าวก็ยังมีปัญหาเช่นกันเนื่องจากเสรีภาพที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551รับรองไว้เป็นเสรีภาพในการเลือกสถานศึกษาซึ่งมี

ปัญหาว่า ไม่ใช่ทุกสถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาสำหรับคนพิการได้อย่างมีคุณภาพ เนื่องจากการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการนั้นผู้จัดต้องความรู้เฉพาะทางที่แตกต่างกันตามประเภทของคนพิการ ซึ่งในขณะนี้ประเทศไทยยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องการศึกษาพิเศษอย่างมาก นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอในการจัดการศึกษาของคนพิการ เพราะค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการต่อหัวนั้นสูงกว่าเด็กปกติเนื่องจากวัสดุอุปกรณ์ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการมีราคาแพง จึงเป็นปัญหาในการที่รัฐบาลต้องหางบประมาณมาสนับสนุนการจัดการศึกษาดังกล่าว

ในด้านความเสมอภาคของคนพิการในด้านการศึกษาที่จะเป็นจริงได้ต้องมีการจัดอุปสรรคต่างๆที่ทำให้คนพิการไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาได้ ซึ่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติรองรับในหลายมาตราทั้งให้ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อคนพิการจะกระทำมิได้ ทั้งยังกำหนดบทลงโทษไว้แต่แนวทางที่กฎหมายบัญญัติไว้ยังไม่เห็นผลที่เป็นรูปธรรม เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้เพิ่งมีผลใช้บังคับไม่นานทำให้แนวปฏิบัติต่างๆ ยังไม่เห็นผลเท่าที่ควร

ดังนั้นเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงเสนอยุทธศาสตร์ 9 ยุทธศาสตร์ และ 34 แนวทาง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้มีประสิทธิภาพ รายละเอียดของแต่ละยุทธศาสตร์ และแนวทางต่างๆ มีดังนี้

ยุทธศาสตร์ 1 พัฒนาการศึกษาลุ่มวัยของคนพิการ

แนวทาง

1. พัฒนาและเตรียมความพร้อมเด็กปฐมวัยที่พิการ และทุพพลภาพอย่างทั่วถึง เพื่อการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป
2. พัฒนาครูและบุคลากรด้านการศึกษาลุ่มวัยให้มีความรู้ ความสามารถในการฝึกเด็กพิการให้รู้จักช่วยเหลือตนเองได้
3. สนับสนุนสื่อ และวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอและเหมาะสมแก่เด็กนักเรียนพิการ
4. ส่งเสริมสถานศึกษาทั้งที่เป็น โรงเรียนและศูนย์การเรียนให้มีความพร้อมและศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนเด็กปฐมวัยที่พิการได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
5. ส่งเสริม สนับสนุนผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันทางสังคมในการให้ความรู้และจัดการศึกษาลุ่มวัยของเด็กพิการอย่างทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ 2 พัฒนาการศึกษาระดับพื้นฐานของคนพิการ

แนวทาง

1. เร่งพัฒนาคุณภาพของนักเรียนพิการให้ได้รับความรู้ มีความสามารถและมีทักษะเต็มตามศักยภาพตามอายุ และช่วงวัยเป็นฐานของการดำรงชีวิต และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นต่อไป
2. เร่งพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะในการจัดการศึกษาที่เน้นนักเรียนพิการเป็นสำคัญ
3. เร่งรัดพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานด้านวิชาการ
4. ส่งเสริมให้คนพิการทุกคนได้รับโอกาสและมีการศึกษาระดับพื้นฐานตั้งแต่การศึกษาปฐมวัยจนถึงมัธยมศึกษาอย่างมีคุณภาพในทุกสถานที่ ทั้งสถานศึกษาของรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันอื่นๆ ที่จัดการศึกษา
5. เร่งแก้ปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สอนเด็กพิการในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน
6. ส่งเสริม สนับสนุน ผู้ปกครอง องค์กรคนพิการ องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคนพิการ

ยุทธศาสตร์ 3 พัฒนาการอาชีวศึกษาของคนพิการ

แนวทาง

1. ส่งเสริมภาพลักษณ์และการเรียนอาชีวศึกษาของคนพิการที่มีคุณภาพ ดังเช่นโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ที่สามารถตอบสนองความต้องการแรงงานของประเทศได้
2. พัฒนามาตรฐานอาชีพของคนพิการตลอดจนสมรรถนะและทักษะแรงงาน
3. ส่งเสริมให้ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมเป็นแกนหลักในการจัดการอาชีวศึกษาสำหรับคนพิการ รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาลักษณะทวิภาคี และสหกิจศึกษาให้มากขึ้น

4. ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมโยงและเทียบโอนการเรียนรู้อาชีวศึกษาทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยของคนพิการ

ยุทธศาสตร์ 4 พัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของคนพิการ

แนวทาง

1. ส่งเสริมและขยายการมีส่วนร่วมในการจัดการระดับอุดมศึกษาของคนพิการ ทั้งทางด้านปริมาณและสาขาวิชา
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษามีศักยภาพและให้บริการทางด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาที่พิการ

ยุทธศาสตร์ 5 พัฒนาการศึกษานอกระบบ/นอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยของคนพิการ

แนวทาง

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของคนพิการในสถานศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษาและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน
2. เพิ่มปริมาณและคุณภาพของแหล่งเรียนรู้สำหรับคนพิการให้มีความหลากหลายอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอ
3. ให้มีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของคนพิการอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
4. พัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของคนพิการเพื่อให้สังคมของคนพิการเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ก้าวทันเทคโนโลยี สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง

ยุทธศาสตร์ 6 ส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของคนพิการ

แนวทาง

1. ส่งเสริมศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดและสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในรูปแบบที่หลากหลาย มีคุณภาพและมาตรฐาน
2. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ มีทักษะ และมีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนพิการ

3. ส่งเสริมการให้เงินอุดหนุนแก่คุณครูผู้สอนนักเรียนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. สร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ยุทธศาสตร์ 7 พัฒนาการศึกษารองโรงเรียนเอกชนสำหรับคนพิการ

แนวทาง

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาของเอกชน มีทักษะในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนพิการ

2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาเอกชนมีวิทยฐานะ สวัสดิการและความมั่นคงในวิชาชีพ

3. ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาเอกชนให้สามารถจัดการศึกษาสำหรับคนพิการได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ 8 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการจัดสรรและระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคนพิการ

แนวทาง

1. จัดเงินอุดหนุนรายหัวสำหรับนักเรียนพิการเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เพียงพอกับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

2. จัดให้มีกองทุนเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กพิการและทุพพลภาพ รวมทั้งพัฒนากองทุนกู้ยืมระดับอุดมศึกษาให้เพียงพอ

3. ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการระดมเงินรายได้และการจัดเก็บภาษีมาใช้ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

4. สร้างแรงจูงใจครอบครัว ผู้ปกครอง องค์กรคนพิการ องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดและสนับสนุนการศึกษาสำหรับคนพิการ

ยุทธศาสตร์ 9 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเฉพาะทางของคนพิการ

แนวทาง

1. ส่งเสริมสถานศึกษาเฉพาะทางให้สามารถจัดการศึกษาแก่คนพิการได้อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน
2. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการจัดการเรียนการสอนสำหรับคนพิการ

6. ข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

- 6.1 ต้องกำหนดนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง
- 6.2 ต้องสนับสนุนจัดหาทุนในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านเด็กพิการ
- 6.3 ต้องส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคของคนพิการเพื่อให้สังคมตระหนักถึง รวมทั้งเผยแพร่ความสามารถของคนพิการให้เป็นที่ยอมรับของสังคมเพื่อสังคมจะได้มีทัศนคติที่ดีต่อคนพิการ
- 6.4 ควรจัดทำเครือข่ายระหว่างโรงเรียนในพื้นที่เพื่อให้มีการส่งต่อคนพิการในกรณีที่โรงเรียนไม่สามารถจัดการศึกษาให้คนพิการนั้นได้
- 6.5 ควรจัดทำศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการเพื่อให้สถานศึกษาสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการได้
- 6.6 ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการมากขึ้น
- 6.7 เร่งรัดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกกฎ ระเบียบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการเพื่อให้โรงเรียนในสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาสำหรับคนพิการได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
- 6.8 ควรพัฒนาระบบคัดกรองและการวินิจฉัยเด็กพิการแต่ประเภทให้แม่นยำและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาและให้ความช่วยเหลือแก่เด็กพิการได้อย่างถูกต้อง
- 6.9 ควรตั้งหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่จัดระบบการจัดบริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานให้แก่คนพิการ

6.10 ควรส่งเสริมให้มีทุนในการศึกษาแก่บุคลากรครูด้านการศึกษาพิเศษ ทุนด้าน
 ทุนเพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่บุคลากรด้านการศึกษาพิเศษ

6.11 ควรส่งเสริมให้มีการเตรียมความพร้อมของทั้งโรงเรียนและครอบครัวเด็กพิการ
 ผู้ปกครองรวมทั้งโรงเรียนที่มีเด็กพิการเข้าเรียนร่วมต้องมีการเตรียมพร้อมก่อนเปิดเรียน โรงเรียน
 จะต้องมีเตรียมพร้อมในด้านต่างๆ ทั้งในด้านหลักสูตร ข้อมูลต่างๆ ของเด็กพิการ อาทิ ประเภท
 ของความพิการ เป็นต้น อาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ บุคลากร เจ้าหน้าที่ รวมทั้งครอบครัว
 ของเด็กพิการด้วย ครอบครัวของเด็กพิการก็ควรเตรียมความพร้อมให้เด็กพิการก่อนที่จะมาโรงเรียน
 เช่นอาจให้เด็กมาทำความคุ้นเคยกับโรงเรียน สอนให้ทราบตารางเวลาต่างๆ ฝึกให้สามารถ
 ช่วยเหลือตนเองได้ในชีวิตประจำวันเป็นต้นเพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจแก่ทุกฝ่าย ซึ่งจะทำให้การ
 เรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

6.12 ควรให้ความรู้แก่ครอบครัวในการดูแลเด็กพิการ อบรมให้ความรู้แก่ครอบครัวใน
 การดูแลเด็กพิการเพื่อที่จะสามารถฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการให้ได้มากที่สุด เพราะบางครอบครัว
 อาจไม่มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลเด็กพิการทำให้เด็กพิการไม่สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเอง
 ได้ เด็กพิการมิได้หมายความว่าเด็กนั้นจะช่วยเหลือตนเองมิได้

6.13 การวัดผลและประเมินผลการเรียน ควรให้เป็นระบบเดียวกันเพื่อที่จะสามารถนำ
 ผลการเรียนไปเทียบโอนได้ด้วย

6.14 ควรส่งเสริมให้มีการกำหนดมาตรฐานในการจัดการศึกษาแก่คนพิการว่า
 ประกอบด้วยมาตรฐานใดบ้าง เช่นมิติทางคุณภาพ มิติด้านวิชาการ ด้านทักษะ เป็นต้น ซึ่งควรจะ
 เป็นคนละมาตรฐานกับการจัดการศึกษาแก่คนทั่วไป การจัดการศึกษาต้องจัดให้มีคุณภาพ
 สอดคล้องและเหมาะสมแก่เด็กพิการด้วย เพื่อที่เด็กเหล่านั้นจะได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จาก
 การศึกษา นอกจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการยังต้องติดตามตรวจสอบประเมินผลโรงเรียนดังกล่าว
 อย่างสม่ำเสมอ โดยการไ้ระบบประเมินคุณภาพ ซึ่งจะสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องของการเทียบโอน
 ผลการศึกษาได้อีกทางหนึ่งด้วย

6.15 ควรส่งเสริมให้ครอบครัวต้องเข้ามาช่วยเสริมการเรียนการสอนเด็กพิการให้มากขึ้น

6.16 ควรส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยต่างๆ มีการจัดหลักสูตรอบรมบุคลากรที่ต้องทำ
 หน้าที่จัดการเรียนการสอนแก่เด็กพิการ เพื่อให้บุคลากรได้มีความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา
 พิเศษ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับเด็กพิเศษเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ในด้านการจัดการเรียน
 การสอนเด็กพิการแต่ละประเภท

6.17 ควรส่งเสริมให้กำลังใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแก่คนพิการ เช่น การให้รางวัล การประกาศเกียรติคุณ เพื่อเป็นกำลังใจแก่บุคคลที่เสียสละ และทำเพื่อคนพิการ

ภาคผนวก

ภาคผนวก

รายชื่อคณะกรรมการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา

1. รองศาสตราจารย์ทัศนาศนา	บุญทอง	ประธานกรรมการ
2. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ตรึงใจ	บุรณสมภพ	กรรมการที่ปรึกษา
3. รองศาสตราจารย์มนตรี	รูปสุวรรณ	กรรมการที่ปรึกษา
4. รองศาสตราจารย์ไชยา	ยี่มวิไล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
5. รองศาสตราจารย์พีรเดช	ทองอำไพ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
6. รองศาสตราจารย์วรพล	โสศกดิยานุรักษ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
7. นายธนู	กุลชล	กรรมการ
8. รองศาสตราจารย์พรชัย	สุนทรพันธุ์	กรรมการ
9. ศาสตราจารย์ นายแพทย์ วิรัตน์	พาณิชย์พงษ์	กรรมการ
10. รองเลขาธิการวุฒิสภาที่เลขาธิการวุฒิสภามอบหมาย (นายวุฒิชัย วัชรรัตน์)		กรรมการ
11. ผู้อำนวยการสำนักการคลังและงบประมาณ (นางรัตนา ศรีสัตยวรรณ)		กรรมการ
12. ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ (นายไพโรจน์ โพธิ์ไธย)		กรรมการและเลขานุการ
13. ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยและข้อมูล (นายประธาน ทิพยกะลิน)		กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

Executive Summary Research Report

Title

**Right, Freedom and Equality of Education for Disable Persons in the Article's
Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550.**

By

**Professor Wiriya Namsiripongpan
Associate Professor Dr. Churai Tapvong
Assistant Professor Sureerat Prachonpachunuk**

Supported by the Secretariat of the Senate

May 2009

Copyright by the Secretariat of the Senate

Executive Summary Research Report

Title

**Right, Freedom and Equality of Education for Disable Persons in the Article's
Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550.**

By

Professor Wiriya Namsiripongpan

Associate Professor Dr. Churai Tapvong

Assistant Professor Sureerat Prachonpachunuk

Supported by the Secretariat of the Senate

May 2009

Copyright by the Secretariat of the Senate

Contents

	Page
Background and Rationale	1
Objectives	2
Scope of the study	2
Methodology	2
Results	3
Recommendations	8
Appendix	12

Executive Summary

Right, Freedom and Equality of Education for Disable Persons in the Article's Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550.

1. Background and Rationale

Disabled people are an important human resource for the nation, and the number of disabled people is increasing. In B.E. 2549 there were approximately 1,130,917 disabled people in Thailand, but the statistics vary depending on the agency doing the census. The World Health Organization (WHO) estimates that 10% of the world's population is disabled. The Ministry of Public Health estimates that 8.1% of the population in Thailand is disabled but the National Statistics Office counts only 1.8% of the Thai population as disabled. The Ministry of Social Development and Human Security reports that the number of people in Thailand who have registered as disabled persons is only 756,606.

As the number of disabled people increases, the government is responsible for caring for them and insuring that they all receive the services to which they are entitled by law. The Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550 states that all people are equal under the law and have the right to equal protection under the law. All people have equal rights to receive at least 12 years of education for free, which the government shall provide for all with equal quality. Poor people, disabled people, handicapped people and people who live in difficult circumstances must all receive these rights with support from the government so that they can have an equal education to others.

In reality, the agencies responsible for providing education for the disabled, the Ministry of Education and the Ministry of the Interior, are unable to provide services for all. Statistics from the Ministry of Education show that of the 407,182 disabled people of school age, only 276,141 of them are in school while another 13,105 or 32.18% are not receiving any educational services. The group that is deprived of education the most is the hearing impaired (48.78%), followed by people who are autistic (43.32%), the physically disabled (42.17%), people with multiple disabilities (38.98%), people with speech defects (38.08%), people with

behavioral disabilities (33.16%), the mentally impaired (31.45%), the visually impaired (31.08%) and the educationally challenged (22.30%).

Clearly, there are large numbers of disabled people who do not have access to educational services, and there are inequalities among different groups of disabled people. The question is, what can we do to insure that all disabled people get equal freedoms and rights to quality education as they are entitled under the B.E. 2550 Constitution?

Because the Constitution B.E. 2550 validates the importance of insuring that disabled people receive equal rights, freedoms and opportunities in education, it is necessary to study every dimension of this issue to make sure that the intent of the law can be put into practice in a tangible way.

2. Objectives

This study had 3 objectives:

2.1 To study laws regarding the educational rights, freedoms and equality of disabled people as stated in the Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550 and other laws related to education.

2.2 To study problems and obstacles to the enforcement of those laws.

2.3 To write a report giving recommendations and guidelines for appropriate formats for providing education for the disabled.

3. Scope of the study

The purposes of this research were (1) to study laws regarding the educational rights, freedoms and equality of disabled people as stated in the Constitution of Kingdom of Thailand, B.E. 2550 and other laws related to education; (2) to study problems and obstacles to enforcement of those law; and (3) to write a report recommendations, and guidelines for appropriate formats for providing education for disable.

4. Methodology

This was a qualitative research based on in-depth interviews, group discussions and a review of related documents for the purpose of forming recommendations and guidelines for

practical solutions that are suitable for the Thai context under a democratic constitutional monarchy.

5. Results

From the results of the study concerning problems in enforcing the laws concerning the educational rights, freedoms and equality of disabled people, it was found that in clauses 30, 49, 52, 53, 54, 79, 80, 283, and 289 of the Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550 and in other related laws such as Clause 5 of the Education for the Disabled Act, B.E. 2551, Clause 20 of the Act for the Promotion and Development of Quality of Life for the Disabled B.E. 2550, and the National Education Act, B.E. 2542 (revised in B.E. 2545) the intention of the law is to provide educational rights, freedom and equality for all disabled people, regardless of their sex or age or where they live. The right to a quality education is considered a basic human right and it is the responsibility of the government to provide education for disabled people from when they are first born or when their disability is first discovered so that they can develop similarly to normal people. It should be quality education, delivered in a way that is appropriate for disabled people. However, even though the educational rights, freedom and equality of disabled people are clearly stated in the law, in practice there are many problems that need to be solved to insure that the intention of the law is upheld. The laws stipulate penalties for educational institutions that are prejudiced and refuse to allow disabled people to enroll. Disabled people can appeal to the National Committee to Promote and Develop Quality of Life for the Disabled and ask to have the school in question reverse its decision or stop acting with prejudice. They can also sue for damages and the court has the power to order a settlement for damages as a penalty of no more than four times the actual damages suffered. However, it is not easy to go to court and it is not a sustainable way to solve the problem.

The educational freedoms of disabled people are also covered under the law, both in the constitution and in acts of parliament, but in practice there are problems because although the 2008 Education for the Disabled Act, B.E. 2551 states that disabled people have the freedom to choose among educational institutions, many educational institutions are not properly equipped to provide quality education for disabled people, since the service requires different specialties or fields of expertise for people with different kinds of disabilities. At present there is still a serious

shortage of personnel with expertise in special education in Thailand. In addition, there is also a problem of lack of funding because providing education for disabled people requires extra expenditures for specialized equipment, materials, media and facilities. The government faces a problem of finding sufficient funds for this purpose.

To insure equality of education for disabled people it is necessary to remove various obstacles that limit access to education for disabled people. Many parts of the Act for the Promotion and Development of Quality of Life for the Disabled, B.E. 2550 address this issue, such as making it illegal to discriminate against disabled people. Penalties are set against discrimination but in practice we have not seen any concrete enforcement because it is a new law that has not been in effect for long.

To bring about better results in practice, the researcher recommends nine strategies and 34 guidelines for the efficient provision of education for the disabled, as outlined below:

Strategy 1: Primary education for the disabled

Guidelines:

1. Develop the readiness of every primary school aged disabled child so they are well prepared for further education.
2. Develop primary school teachers and educational personnel so they have the necessary knowledge and abilities to educate disabled students to be independent.
3. Provide sufficient educational media and equipment that is suitable for disabled children.
4. Promote readiness for both schools and education centers to have capabilities to provide quality primary education for disabled students in an efficient way.
5. Promote and support parents, community organizations, private sector organizations, local administrative organizations, religious institutions, business enterprises and other social institutions to educate and provide learning opportunities for disabled children.

Strategy 2: Develop basic education for the disabled

Guidelines:

1. Accelerate the development of disabled students so they have knowledge, abilities and skills to fulfill their potential according to their age and developmental stage as a basis for making a living or continuing their education at a higher level.
2. Accelerate the development of teachers and educational personnel to have the knowledge and skills to provide child-centered learning for disabled students.
3. Accelerate the development of educational institutions to have higher quality and efficiency in line with accepted academic standards.
4. Promote educational opportunities for the disabled so that every disabled person has the opportunity to receive quality basic education from the primary to the secondary level at any place, including government and private sector schools, schools under the jurisdiction of local administrative organizations and other educational institutions.
5. Hasten to solve the problem of a shortage of specialized teachers and educational personnel to teach the disabled in both government and private sector schools.
6. Promote and support parents, groups for the disabled, community organizations, private sector organizations, professional organizations, local administrative organizations, religious institutions, business enterprises and other social institutions to participate in the provision of education for the disabled.

Strategy 3: Develop vocational education for the disabled

Guidelines:

1. Promote the image of vocational education for the disabled and provide quality education like at the Phra Mahatai Vocational Institute, which can meet the needs of employers in the country.
2. Develop the vocational standards of the disabled as well as their vocational skills and capabilities.

3. Encourage the private sector and local administrative organizations to act as the core agencies in providing vocational education for the disabled, and promote and support joint ventures and allied education programs.

4. Promote the transfer of credits and cooperative links between vocational education programs and non formal education for the disabled.

Strategy 4: Develop higher education for the disabled

Guidelines:

1. Promote and expand participation in providing higher education for the disabled, in terms of numbers of students and fields of study available.

2. Promote and support institutions of higher education to have the capabilities, technology and facilities to provide education for the disabled.

Strategy 5: Develop non formal education for the disabled

Guidelines:

1. Promote the provision of non formal education for the disabled in non formal education centers of educational institutions and other public and private sector agencies.

2. Increase the number and quality of education sources for the disabled to have greater efficiency, variety and sufficient numbers.

3. Find measures to promote and support the production of quality print media and educational technology for non formal education to reach all disabled students.

4. Develop non formal education for the disabled to make disabled society a knowledge-based society that keeps up with technology as is suitable for the economic, social and political context

Strategy 6: Promote education for the disabled via local administrative organizations

Guidelines:

1. Promote the potential of local administrative organizations to provide and support education for the disabled that is varied, high quality and standard.
2. Develop and educational personnel at local administrative organizations so they have the necessary knowledge, skills and potential to provide education for disabled students.
3. Promote funding for teachers and educational personnel at local administrative organizations.
4. Raise awareness and create preparedness in terms of academics, budget and personnel at local administrative organizations to provide education for the disabled.

Strategy 7: Develop private sector education for the disabled

Guidelines:

1. Promote and support teachers in private sector basic and vocational education institutions to have the skills to provide education for disabled students.
2. Promote and support teachers in private sector educational institutions to have professional standing, welfare benefits and career security.
3. Promote and support private sector educational institutions to be able to provide high quality standard education for the disabled.

Strategy 8: Increase the efficiency of management and allocation of resources for education for the disabled

Guidelines:

1. Provide sufficient funding per head to allow all disabled students to receive basic education and to develop the quality and educational standards.

2. Set up a fund for the education of disabled children and develop sufficient loans for higher education.

3. Promote fund raising and tax collection by local administrative organizations to fund education for the disabled.

4. Create incentives for families, groups for the disabled, community organizations, private sector organizations, professional organizations, religious institutions, business enterprises and other social institutions to participate in the provision and support of education for the disabled.

Strategy 9: Promote specialized education for the disabled

Guidelines:

1. Promote speicalized educational institutions to provide high quality, standard education for the disabled.

2. Promote the development of teachers and educational administrators with knowledge and skills to manage education for the disabled.

6. Recommendations

This study have recommendations :

6.1 Should set policies to promote and support education for the disabled in a sincere and continuous way.

6.2 Should provide funding for research to expand the body of knowledge about disabled children.

6.3 Should disseminate information and educate the public about the rights, freedoms and equality of disabled citizens to raise public awareness and publicize stories about the abilities of disabled people so that they gain greater social acceptance and people's attitudes toward the disabled will improve.

6.4 Should establish a network among schools so that disabled students can be referred to the institutions that can serve them the best.

6.5 Should set up a database about education for the disabled so that educational institutions can find the information they need.

6.6 Should be promoted to participate more in providing education for the disabled.

6.7 Local administrative organizations should hurry to issue regulations on managing education for the disabled so that schools under the jurisdiction of local administrative organizations will provide efficient education services for all disabled people.

6.8 Should developing more accurate and effective screening tools to identify different kinds of disabilities among students so they can receive the help they need.

6.9 Should designate one central agency responsible for acquiring and allocating basic facilities and technological services for the disabled.

6.10 Scholarships should be provided for special education teachers, as well as funding for additional training or study trips.

6.11 Readiness preparation should be promoted for schools and families of disabled children. Schools that accept disabled students should prepare in terms of adjusting their curriculum and acquiring information about the types of disabilities. They may need renovations to their buildings and additional equipment and personnel. Parents of the disabled students can prepare them by taking them to visit the school in advance, finding out about and explaining the study schedule, and helping them learn to do more things for themselves so that both parents and students will feel more confident. These preparations will make the educational experience more efficient and successful.

6.12 Families of disabled children should be given support and training on how to care for their children and rehabilitate them as much as possible. Many families lack understanding of how to raise special needs children so their potential may not be met. Having a disability does not mean a child cannot learn to be independent.

6.13 The evaluation of learning achievement by disabled students should be standard so that they can transfer credits.

6.14 Rather than using the same educational standards for the general population, special educational standards should be set for students with disabilities based on quality,

academics and skills, for example. The education provided should be of good quality and suitable for the needs of disabled students. The Ministry of Education should inspect and evaluate schools on a regular basis and should use a standard evaluation system that will lead to tangible improvements and facilitate the transfer of credits.

6.15 Families should be encouraged to supplement the education of their special needs children.

6.16 Universities should be encouraged to provide classes on special education and special education management to create more qualified personnel with expertise in this field. More research on special education should be promoted.

6.17 An incentive system should be put in place to boost the morale of special education personnel, such as awards and certificates.

Appendix

Name List

Committee on Research and Development of the Senate

1. Associate Professor Tassana Boontong	Committee Chairman
2. Professor Emeritus Treenjai Bunranasomphob	Committee Advisor
3. Associate Professor Montree Rupsuwan	Committee Advisor
4. Associate Professor Chaiya Yimwilai	Honorable Committee
5. Associate Professor Peeradet tongumpai	Honorable Committee
6. Associate Professor Vorapol Socatyanurak	Honorable Committee
7. Mr. Thanu Kulachol	Committee
8. Associate Professor Pronchai Soonthornpan	Committee
9. Professor Viratt Panichabhongse M.D.	Committee
10. Deputy Secretary- General of the Senate
(Ms. Wuttichai Wachareerat)	Committee
11. Director of Bureau of Finance and Budget
(Mrs. Ratana Srisiyavan)	Committee
12. Director of Bureau of Parliamentary Studies
(Mr. Pairoje Potisai)	Committee and Secretary
13. Director of Research and Information Group
(Mr. Prathan Dibyahalin)	Committee and Assistant
Secretary